

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

Затверджено

Вчена рада

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Протокол від «30» серпня 2016 р. № 7

Голова Вченої ради

І.Є. Цепенда

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Політологія»

Другий(магістерський) рівень

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 052 Політологія
Спеціалізація Політологія
Кваліфікація Політолог, викладач суспільно-політичних дисциплін

ВНЕСЕНО

Кафедра політології

Протокол від «29» червня 2016 р. № 1

Завідувач кафедри В. Й. Климончук

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

І. С. Монолатій
доктор політичних наук,
професор І. С. Монолатій

ПОГОДЖЕНО

Вчена рада факультету історії, політології і міжнародних відносин

Протокол від «30» червня 2016 р. № 12

Голова Вченої ради М.В. Кугутяк

Члени групи

І.І. Ломака
кандидат політичних наук,
доцент І.І. Ломака

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016 р. № 44/06-06

О.І. Липчук
кандидат політичних наук,
доцент О.І. Липчук

ВВЕДЕНО В ДІЮ з 1 вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Запухляк Р.І.

м. Івано-Франківськ, 2016

Освітньо-професійна програма

Магістр політології	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплома та обсяг кредитів</i>	Диплом бакалавра, спеціаліста, магістра 90 кредитів СКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Факультет історії, політології і міжнародних відносин, кафедра політології
<i>Рівень програми</i>	EQ – ENEA – другий цикл, QF – LLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі політології, що володіють знаннями з теорії та практики політичних дисциплін, суспільних наук; здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності
2	Фокус програми
3	Орієнтація програми
4	Особливості програми
C	Складові професійної компетентності
	Управлінська – здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у галузі політології; виконувати функції керівника (C1)
	Дослідницька – здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток політичної сфери суспільства (C2)
	Технічна – здатність і готовність вибирати структуру, форму та стиль викладу лекції, виступу, документа; формувати їх з використанням програмно-технічних засобів; підготовка довідок, проектів та інших ділових документів (C3)
	Проектувальна – здатність і готовність розробляти моделі та готувати аналітичні звіти про сучасний стан та розвиток політичних інститутів та процесів рідною мовою (C4)
	Комунікативна – здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами (C5)
	Організаційна – здатність і готовність організовувати та брати участь у конференціях; організовувати виборчий процес; впроваджувати нові методи політичного менеджменту та маркетингу (C6)
	Контрольна – здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів, інформаційних повідомлень та адекватності моделей сучасного стану та розвитку політичного процесу (C7)
	Суспільно-політична – здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них; здатність ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв'язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі політології; адекватне розуміння того, як функціонує суспільство, сприйняття власної ролі й ролі інших людей у цьому процесі; наявність внутрішньої мотивації, здібностей і відповідної кваліфікації для діяльності в галузі політології (C8)
	Правова – здатність складати дипломатичні документи, проекти угод, контрактів, програм заходів; уміння з правових позицій оцінювати суспільно-політичні події, використовувати на практиці чинні нормативно-правові акти (C9)

	Діагностична – володіння філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз соціальних об'єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини (С10)
	Інформаційно-аналітична – здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у сфері політології; здатність аналізувати актуальні проблеми сучасної трансформації політичних процесів (С11)
	Конфліктологічна -здатність до розпізнавання ознак конфлікту і навички організації взаємодії його учасників для утримання протиріччя в руслі продуктивного вирішення; вміння попереджувати конфлікти, відповідні спеціальні знання та вміння, навички управління конфліктними явищами й усунення негативних наслідків конфліктів (С12)
	Дипломатична – здатність до стратегічного мислення, стратегічного планування й управління, вміння оцінити міжнародне політичне середовище та його вплив на країну, визначити адекватні зовнішнім загрозам і можливостям цілі та завдання зовнішньої або внутрішньої політики країни та пропонувати відповідні ефективні інструменти їх реалізації (С13)
D	Результати навчання
1	Уміння аналізувати тенденції політичного розвитку сучасної цивілізації (С1, С7)
2	Здатність використовувати теоретико-методологічні підходи філософії політики (С6)
3	Здатність використовувати на практиці основи політичної науки (С11)
4	Уміння використовувати методологію політичної науки та основні методи викладання у вищій школі (С1, С5)
5	Здатність використовувати в своїй діяльності іноземні мови (С5)
6	Уміння проводити навчальні заняття (семінарські, лабораторні, практичні, індивідуальні та консультації) (С5, С1)
7	Здатність проводити поточний модульний і підсумковий контроль якості підготовки студентів (С12)
8	Уміння проводити пошукове і нормативне прогнозування шляхом використання загальних принципів політичного прогнозування в суспільно-політичних процесах та явищах (С8)
9	Здатність використовувати в своїй діяльності методи міжнародної інформації (С13)
10	Уміння готувати навчально-методичні розробки (С3)
11	Здатність аналізувати сучасний стан політичної системи України (С7)
12	Уміння давати оцінку особливостям організації та ефективності функціонування основних сфер внутрішньо- та зовнішньополітичної діяльності України (С8)
13	Здатність виявити основні закономірності у розвитку перехідних політичних систем (С9)
14	Здатність використовувати методи політологічного аналізу для оцінки ефективної діяльності політичних інститутів (С2)
15	Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (С2)
16	Здатність застосовувати методи управління діяльністю, приймати управлінські рішення, володіти етичними нормами (С1)

Е Перелік навчальних дисциплін та їх аноматії **			
1. Цикл загальної підготовки		Кредити ЄКТС	Семестр
1.1. Обов'язкові дисципліни			
1.	Методика викладання політології у вищій школі	3	1
2.	Методика та організація наукових досліджень	3	2
3.	Психологія вищої школи	3	2
4.	Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність	3	2
1.2. Вибіркові дисципліни			
5.	Політичні цінності	3	2
6.	Основи демократії	3	2
7.	Етнонаціональні проблеми сучасного світу	3	2
8.	Регіоналізація Європи: політичний та етнонаціональний аспекти	3	2
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
2.1.1. Теоретична підготовка			
9.	Політичні інститути та процеси	6	1
10.	Прикладна політологія	6	1
11.	Аналіз державної політики	6	2
2.1.2. Практична підготовка			
12.	Виробнича практика в органах державної влади та місцевого самоврядування	6	2
13.	Науково-педагогічна практика	6	3
14.	Підготовка магістерської роботи(в т.ч. науково-дослідна практика)	15	1,2,3
15.	Атестація	3	3
2.2. Вибіркові дисципліни			
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
16.	Політична ідеологія	3	1
17.	Іноземна мова	3	1
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студентів			
18.	Соціологія політичних партій	3	3
19.	Партійні системи країн пострадянського простору	3	3
20.	Правові проблеми політичної науки	3	1
21.	Актуальні проблеми зовнішньої політики країн СНД	3	1
22.	Політична антропологія	3	3
23.	Соціологія громадської думки	3	3

24.	Кратологія	3	3
25.	Політологічна теорія держави	3	2
26.	Світовий геополітичний процес і геополітика	3	3
27.	Шабляк релігійності	3	3
28.	Соціологія політичного конфлікту	3	3
29.	Теорія політичної легітимності	3	2
F Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)			
Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)			
G Форми організації та технології навчання			
- організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо - технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо			
H Форми та методи оцінювання результатів навчання			
<i>види контролю:</i> поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає: - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний: - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <i>форми контролю:</i> усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – державний іспит зі спеціальності. <i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою –</i> (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною – (“зараховано”, “не зараховано з можливістю повторного складання” та “не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”).			

Рекомендований блок	
J	Вимоги до вступу та продовження навчання Диплом бакалавра п спеціальності "Політологія" Вступні іспити з фаху та іноземної мови Решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму магістра
	Вимоги до вступників Високі навчальні досягнення (загальний рейтинг студента); – Інтерес до політології; – Бажання отримати високий рівень професійної підготовки; – Готовність розвивати уміння аналізувати проблеми у галузі політології; – Здатність бути успішним в умовах конкурентного середовища; – Інтерес до кар'єри у сфері політології
K	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо) Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів
L	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги
	Інформаційний пакет спеціальності
	Бібліотека: – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; – консультування працівниками бібліотеки
	Навчальні ресурси: – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – доступ до електронного навчального середовища Moodle; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій
	Персональне консультування
M	Працевлаштування та продовження освіти
1	Працевлаштування Посади (за наявності диплому магістра) в органах державної влади та місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях, медіа-засобах та комунікаціях, викладацькій роботі у вищих навчальних закладах.
2	Продовження освіти Навчання за програмами: 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL
N	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
- повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт;
- моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозиумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

Р Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;
- акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України "Про вищу освіту" та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин;
- Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП "НВЦ "Пріоритети", 2014. - 108 с.;
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Примітки:

- *згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);
- ** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану

Таблиця 1 – Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

	O1	O2	O3	O4	O5	B6	B7	B8	O9	O10	O11	O12	O13	O14	O15	B16	B17	B18	B19	B20	B21	B22	B23	B24	B25	B26	B27	B28	B29	
D1						X									X									X				X		
D2						X										X						X								
D3								X				X								X									X	
D4	X		X												X															
D5														X			X													
D6	X			X								X																		
D7				X																										
D8										X				X									X					X		
D9																						X				X				
D10													X																	
D11									X											X					X					
D12									X																	X				
D13																			X											
D14		X					X			X								X							X					
D15						X								X												X				X
D16											X													X						